

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Модуль А. Наукові концепції логістичного управління	
Тема 1. Логістика - інструмент розвитку ринкової економіки.....	7
Питання для самоперевірки.....	11
Тема 2. Об'єкти логістичного управління.....	12
Питання для самоперевірки.....	16
Тема 3. Концепції логістики.....	17
Питання для самоперевірки.....	19
Тема 4. Методологія та наукова база логістики.....	20
Питання для самоперевірки.....	24
Тема 5. Логістика закупок та розміщення замовлень.....	25
Питання для самоперевірки.....	30
Модуль Б. Методологія логістики та її інструменти	
Тема 6. Виробнича логістика.....	31
Питання для самоперевірки.....	35
Тема 7. Логістика розподілення.....	36
Питання для самоперевірки.....	38
Тема 8. Логістика запасів.....	39
Питання для самоперевірки.....	42
Тема 9. Логістика складування.....	43
Питання для самоперевірки.....	45
Тема 10. Транспортна логістика.....	45
Питання для самоперевірки.....	50
Тема 11. Інформаційна логістика.....	50
Питання для самоперевірки.....	53
Тема 12. Логістичний сервіс.....	54
Питання для самоперевірки.....	55
Використана література.....	57
Рекомендована література для поглибленого вивчення курсу «Логістика».....	58

Передмова

Метою вивчення дисципліни „Логістика” є формування нового мислення майбутнього фахівця в області управління виробничою діяльністю підприємств. Завданнями вивчення дисципліни є:

- усвідомлення студентами суті основних понять організації управління матеріальними потоками;
- отримання студентами знань в області специфіки логістичної діяльності організацій на внутрішньому і зовнішньому ринках;
- формування управлінського мислення;
- особливості функціонування системи логістики в підприємницьких ринкових структурах;
- забезпечення динамічного розвитку і конкурентоспроможності підприємств.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: суть, основні види, методи і функції логістики; взаємозв'язок логістики з іншими економічними дисциплінами; функціонування і розвиток логістики економічних організацій. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти: визначити чинники внутрішнього і зовнішнього середовища; здійснювати вирішення по вибору стратегії розвитку логістичної діяльності; визначити технологію розробки і ухвалення управлінських рішень в області логістики; аналізувати і проектувати організаційну і кадрову політику, структуру управління виробництвом при виході на внутрішній і зовнішні ринки.

Навчальною програмою з дисципліни «Логістика» для підготовки фахівців зі спеціальності «Менеджмент організацій» та «Маркетинг» запропоновано на денній формі навчання 108 годин, з них аудиторних: 24 – лекції, 14 – практичні.

Конспект лекцій курсу „Логістика” складений згідно з програмою і тематичним планом дисципліни.

Принципи викладання матеріалу

Програма курсу передбачає ознайомлення зі всіма темами курсу, але учбовими планами, що діють, обумовлена обмежена кількість годин. Сучасна тенденція навчання у вищому учбовому закладі - зменшення питомої ваги аудиторного часу за рахунок застосування новітніх технологій навчання і акценту на самостійній роботі студентів. Виходячи з цього, достатньо детальний опорний конспект лекцій повинен забезпечити інтенсивніше використання лекційного часу і систематизувати самостійну роботу студентів. Його також рекомендується використовувати при перевірці поточних знань, проведенні ділових ігор, поточному і підсумковому контролю знань і для самоконтролю під час вивчення вказаної дисципліни. Конспект лекцій складається з наступних розділів:

1. Логістика - інструмент розвитку ринкової економіки.
2. Об'єкти логістичного управління.
3. Концепції логістики.
4. Методологія та наукова база логістики.
5. Логістика закупок та розміщення замовлень.
6. Виробнича логістика.
7. Логістика розподілення.
8. Логістика запасів.
9. Логістика складування.
10. Транспортна логістика.
11. Інформаційна логістика
12. Логістичний сервіс.

На початку кожної теми є план.

Теоретичний матеріал надається стисло, здебільшого у вигляді схем, таблиць. Це дозволяє наочно представити логіку вивчення кожної теми в цілому і окремих питань зокрема. Такий підхід сприяє ефективному засвоєнню матеріалу.

Найбільша ефективність досягатиметься при комплексному підході до вивчення курсу „Логістика”. Тому поряд з роботою над конспектом, рекомендується застосовувати конспекти лекцій і методичні матеріали по курсах „Менеджмент організацій” і „Виробничий (операційний) менеджмент”.

Окремі схеми і графіки, приведені в них, а також приклади довідкового і практичного матеріалу істотно доповнюють конспект лекцій і складають єдине ціле при вивченні вказаної дисципліни і її самостійному опрацюванні.

У конспекті лекцій питання кожної теми пропонуються в логічній послідовності. При достатньо стислому тексті, виділяються найбільш важливі моменти.

Під час самостійної роботи з конспектом лекцій студент має можливість заглиблювати і розширювати знання по курсу „Логістика”.

Кожна тема забезпечена питаннями для самоперевірки, які покликані допомогти засвоїти матеріал і зробити його актуальнішим для читача. Працюючи з питаннями для самоперевірки студент повинен ознайомитися із запропонованим матеріалом теми, а потім на практичному занятті обговорити інформацію з групою у вигляді дискусії чи опрацювати самостійно з метою виявлення залишкового рівня знань.

Модуль А.
Наукові концепції логістичного управління

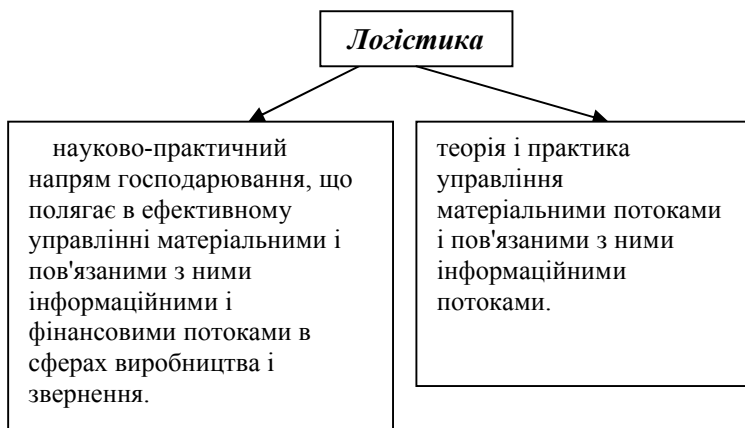
Тема 1.

Логістика - інструмент розвитку ринкової економіки

План

1. Поняття логістики, визначення логістики.
2. Етапи розвитку логістики.
3. Приклади логістичної оптимізації матеріального потоку у сфері звернення.

1. Поняття логістики, визначення логістики

Задачі логістики:

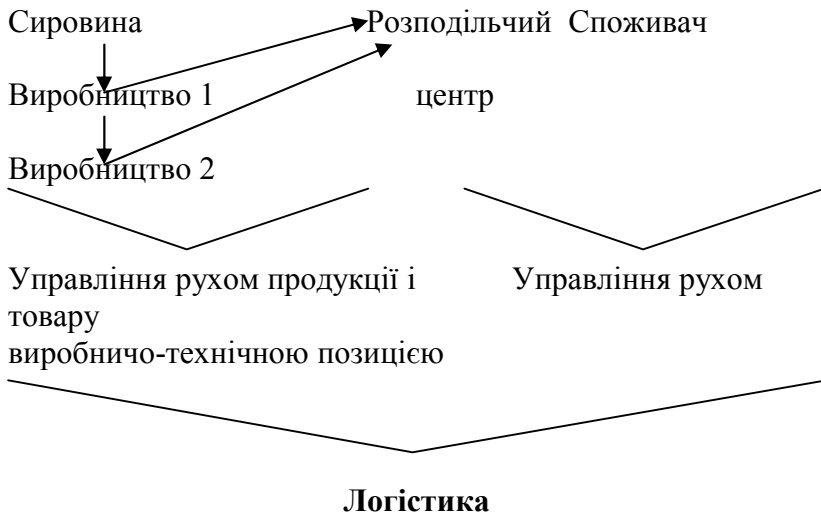
1. Прогноз попиту і планування запасу.
2. Визначення необхідної потужності підприємства.
3. Розробка наукових принципів розподілу.
4. Розробка наукових принципів управління перевантаженням і транспортно-складськими операціями.
5. Розробка сучасних методів планування, постачання, складування, збуту і відвантаження готової продукції.

З наукової точки зору логістика – міждисциплінарний науковий напрям, безпосередньо пов'язаний з пошуком нових можливостей підвищення ефективності матеріальних потоків.

З господарської точки зору – напрям господарської діяльності, який полягає в управлінні матеріальними потоками у сфері виробництва і обігу.

Схема 1.

Принципова схема матеріального і інформаційного потоку

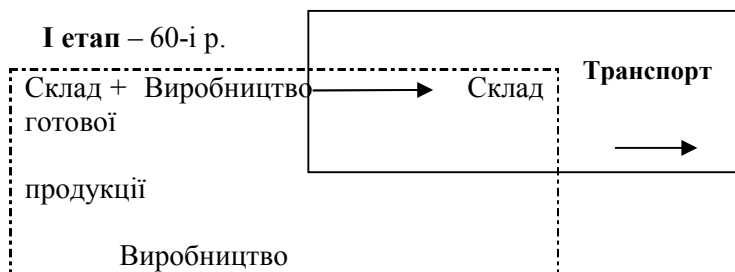

Головні причини зростаючого інтересу до логістики:

- перетворення ринку продавця в ринок покупця;
- забезпечення конкурентних переваг логістики за рахунок зниження собівартості і поліпшення якості продукції;
- енергетична криза;
- НТП, у тому числі комп'ютеризація.

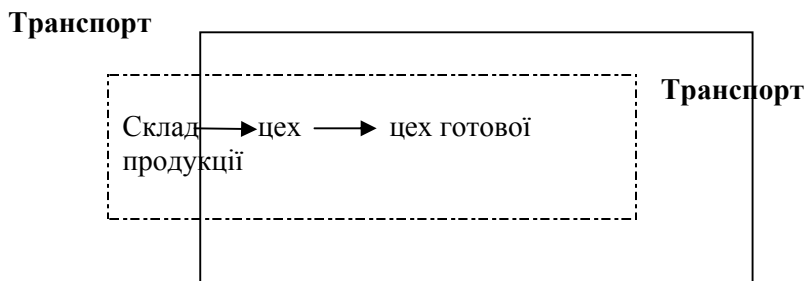
2. Етапи розвитку логістики

Схема 2.
Початковий етап розвитку логістики

Характеристика II етапу (80-і роки)

Схема 3.
Логістична інтеграція

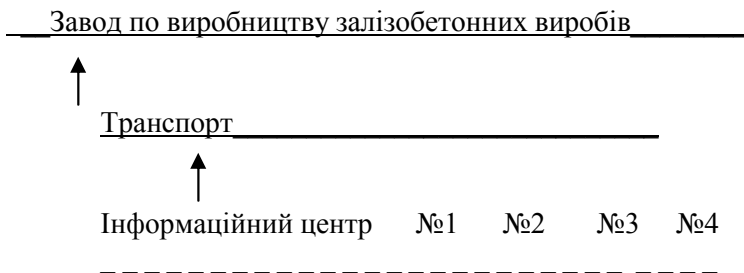
Характеристика III етапу (теперішній час)

• З'являються фундаментальні зміни в організації і управлінні ринковими процесами у всій світовій економіці;
• Вдосконалення комунікаційних технологій;
• Розвиваються галузі, зайняті наданням послуг у сфері логістики;
• Концепція логістики визнається всіма учасниками ланцюгів постачання, виробництва і розподілу.

3. Приклади логістичної оптимізації матеріального потоку у сфері звернення

Схема 4.

Приклад застосування логістики в процесі доставки залізобетонних конструкцій із заводу до будівельного об'єкту

Прислів'я: „Дорога ложка до обіду” - в логістиці означає, що вантаж доставлений вчасно цінується набагато дорожче, ніж доставлений раніше або пізніше.

Умови функціонування системи:

1. Наявність транспорту, технічних засобів вантаження на заводі і будівельного майданчику технологічно зв'язаних один з одним, а також з параметрами з/б виробів (техніка).

2. Чітко визначити, хто і що повинен робити, в якій послідовності (технологія).
3. Вирішена транспортна задача, графік руху транспорту (математика).
4. Економічні інтереси учасників взаємопов'язані (економіка).

Питання для самоперевірки

1. Наведіть власне визначення логістики.
2. Наведіть визначення логістики з наукової та господарської точки зору.
3. Прокоментуйте головні причини зростаючого інтересу до логістики
4. Наведіть умови ефективного функціонування системи доставки на підприємстві.
5. Прокоментуйте зв'язок «Логістика і стратегічне планування».
6. Зробіть аналіз значення терміну «Логістика» у різних історичних епохах
7. Загальні характеристики та значення термінів в логістиці.
8. Сутність логістики як міждисциплінарної науки.

Тема 2. Об'єкти логістичного управління

План.

1. Поняття матеріального потоку.
2. Види матеріальних потоків.
3. Логістичні системи.

1. Поняття матеріального потоку

Матеріальні потоки утворюються в результаті транспортування, складування навантажувально-розвантажувальних шляхів (схема 5).

Матеріальним потоком називаються вантажі, деталі, товарно-матеріальні цінності, що розглядаються в процесі додатку до них різних логістичних операцій і віднесені до тимчасового інтервалу.

Схема 5.

Принципова схема матеріального потоку

2. Види матеріальних потоків

Матеріальні потоки підрозділяються по наступних основних ознаках:

1. По відношенню до логістичної системи вони можуть бути:

- зовнішніми – тільки ті, які відносяться до підприємства;
- внутрішніми – операції з вантажем усередині логістичної операції;
- вхідними - матеріальний потік поступає в логістичну систему із зовні;
- вихідними – матеріальний потік поступає з логістичних систем в зовнішнє середовище.

2. По натурально-речовинному складу:

- одно асортиментні;
- багатоасортиментні.

3. По кількісній ознаці:

- масові;
- крупні;
- середні;
- дрібні.

4. По питомій вазі:

- важкоатлети;
- легковагі.

5. По ступеню сумісності:

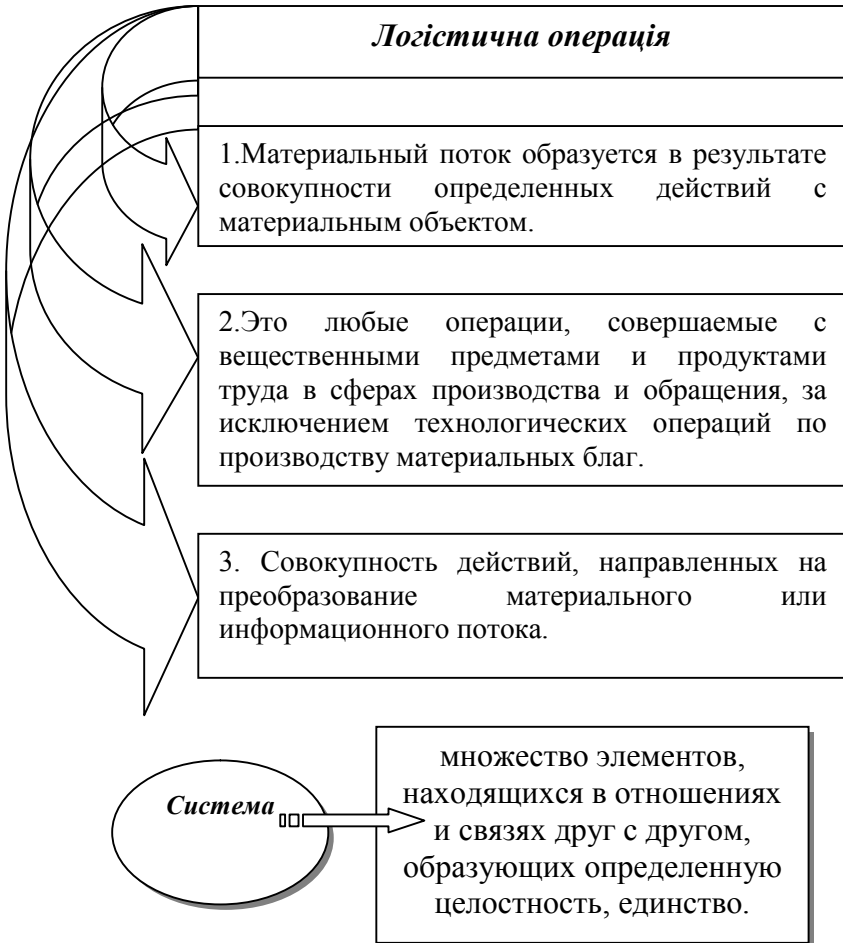
- сумісні;
- несумісні.

6. По консистенції вантажів:

- насипні;
- навалочні;
- тарно-штучні;
- наливні.

3. Логістичні системи

Схема 6.
Сутність логістичної операції

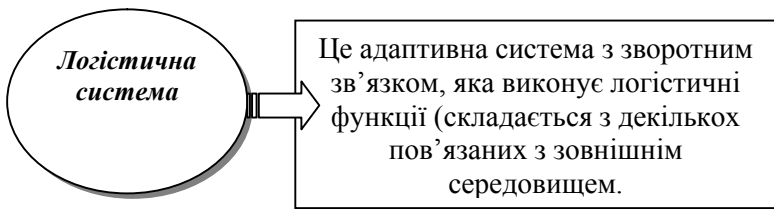
Властивості, необхідні для об'єкту, щоб його назвали системою:

1. Цілісність і подільність на доли.

2. Зв'язки (речовинні, інформаційні, прямі, зворотні).
3. Організація – певна структура, організація системи.
4. Інтеграційні якості.

Властивості логістичної системи:

- Система є цілісна сукупність елементів, що взаємодіють один з одним.
- Зв'язки – в макрологістичній системі; в мікрологістичній системі - внутрішньовиробничі відносини.
- Організація – зв'язки між елементами логістичної системи.
- Інтеграційні якості – це поставити потрібний товар в потрібний час, в потрібне місце з мінімальними витратами, а також здатність адаптуватися до умов зовнішнього середовища, що змінюються.

Види логістичних систем:

1. Макрологістична – це крупна система управління матеріальними потоками, охоплююча підприємство + посередницькі + торгові + транспортні організації різних відомств розташованих в різних регіонах країни.
2. Мікрологістична – є підсистемою, структурними складовими макрологістичних систем.
3. Логістична система з прямими зв'язками.
4. Ешелонувана (виробник > посередник > споживач).

5. Гнучкі логістичні системи: виробництво > посередник > споживач.

Питання для самоперевірки

1. Що представляють собою інтегративні якості логістичної системи?
2. Перелічіть обов'язкові умови функціонування логістичної системи.
3. Розкрийте зміст традиційних підходів до управління матеріальними потоками на макрорівні.
4. Проаналізуйте особливості і переваги логістичного підходу до управління матеріальними потоками на макрорівні.
5. Наведіть складові економічного ефекту від застосування логістичного підходу до управління матеріальними потоками.
6. Як відбувається облік логістичних витрат на шляху просування матеріального потоку.

Тема 3. Концепції логістики

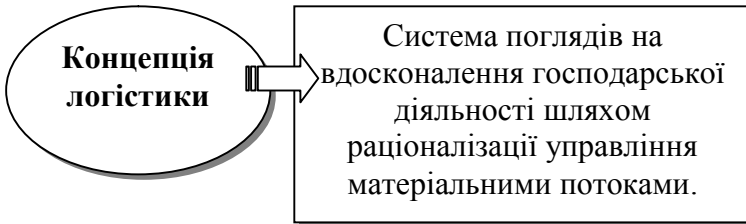
План.

1. Основні ідеї логістичного підходу.
2. Основні положення логістичної концепції.

1. Основні ідеї логістичного підходу

Вивчення і застосування логістики базується на розумінні основної ідеї логістичного підходу.

Новизна логістики полягає, перш за все, в зміні пріоритетів між різними видами господарської діяльності на користь посилення значущості діяльності по управлінню матеріальними потоками.

2. Основні положення логістичної концепції

Реалізація принципу системного підходу. Матеріальні потоки в економіці складаються в результаті дій багатьох учасників, кожен з яких взагалі-то переслідує свою власну мету. Якщо учасники зможуть погоджувати свою діяльність в цілях раціоналізації сумісного об'єкту управління - кризного матеріального потоку, то вони всі разом отримують істотний економічний вигравш.

Облік логістичних витрат впродовж всього логістичного ланцюга. Одне з основних завдань логістики — управління витратами по доведенню матеріального потоку від первинного джерела сировини до кінцевого

споживача. Проте управляти витратами можна лише в тому випадку, якщо їх можна точно вимірювати.

Тому системи обліку витрат виробництва і звернення учасників логістичних процесів повинні виділяти витрати, що виникають в процесі реалізації функцій логістики, формувати інформацію про найбільш значущі витрати, а також про характер їх взаємодії один з одним.

Відмова від випуску універсального технологічного і підйомно-транспортного устаткування. Використання устаткування, відповідного, в основному, конкретним умовам.

При виконанні певної операції універсальне устаткування, як правило, програє устаткуванню, створеному спеціально для виконання цієї операції.

Гуманізація технологічних процесів, створення сучасних умов праці.

Одним із значущих елементів логістичних систем є кадри, тобто спеціально навчений персонал, здатний з необхідним ступенем відповідальності виконувати свої функції.

Логістичний підхід, підсилюючи суспільну значущість діяльності у сфері управління матеріальними потоками, створює об'єктивні передумови для залучення в галузь кадрів, що володіють вищим трудовим потенціалом.

Розвиток логістичного сервісу. Нішу на ринку можна зайняти: • підвищуючи якість товару; • випускаючи новий товар; • підвищуючи рівень логістичного сервісу.

Застосування перших двох стратегій об'єктивно обмежене необхідністю великих капітальних вкладень. Третій шлях набагато дешевший. Тому все більше число підприємств звертається до логістичного сервісу як до засобу підвищення конкурентоспроможності.

Здібність логістичних систем до адаптації в умовах невизначеності навколишнього середовища. Появу великої кількості різноманітних товарів і послуг підвищує ступінь невизначеності попиту на них, обумовлює різкі коливання

якісних і кількісних характеристик матеріальних потоків, що проходять через логістичні системи. У цих умовах здатність логістичних систем адаптуватися до змін зовнішнього середовища є істотним чинником стійкого положення на ринку.

Питання для самоперевірки

1. Наведіть поняття логістики сервісу.
2. Проаналізуйте основні положення логістичної концепції організації виробництва.
3. Прокоментуйте здібність логістичних систем до адаптації в умовах невизначеності навколишнього середовища.
4. Як відбувається облік логістичних витрат впродовж всього логістичного ланцюга.
5. Чому принцип використання устаткування, відповідного, в основному, конкретним умовам, є найефективнішим?
6. Як в логістиці виконуються засади концепції гуманізації технологічних процесів та створення сучасних умов праці.

Тема 4. Методологія та наукова база логістики

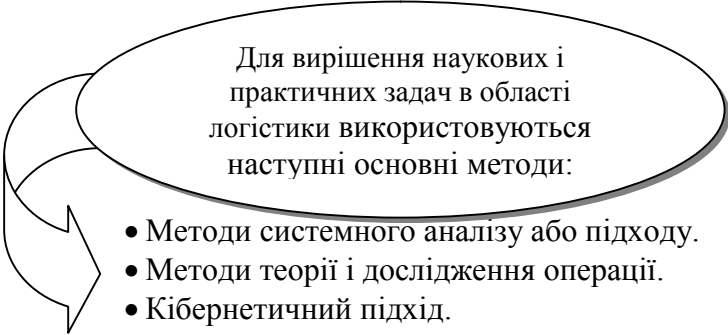
План.

1. Загальна характеристика методів рішення логістичних задач.
2. Моделювання в логістиці і класифікація моделей.
3. Приклад класичного і системного підходів до організації матеріальних потоків.

1. Загальна характеристика методів рішення логістичних задач

Об'єктом вивчення логістики є матеріальні і відповідні їм фінансові і інформаційні потоки. Ці потоки на шляху від сировини до покупця проходять різні виробничі, транспортні, складські ланки.

Окремі ланки – закриті системи, свої методи.

Для вирішення наукових і практичних задач в області логістики використовуються наступні основні методи:

- Методи системного аналізу або підходу.
- Методи теорії і дослідження операцій.
- Кібернетичний підхід.
- Прогностика.

Вживання цих методів дозволяє прогнозувати матеріальні потоки, створювати інтегровані системи управління і контролю їх руху, розробляти системи логістичного обслуговування, оптимізувати запаси і вирішувати ряд інших задач.

Системний підхід - дозволяє побачити об'єкт як комплекс взаємозв'язаних підсистем, з'єднаних загальною метою, що вивчається, розкрити їх внутрішні і зовнішні зв'язки.

Принципи системного аналізу:

- Принцип послідовного просування по етапах створення систем (макрорівень і мікрорівень).
- Принцип узгодження інформаційних, ресурсних і інших характеристик аналізуючих систем.
- Принцип відсутності конфліктів між цілями окремих підсистем і цілями всіх систем.

Методи теорії дослідження операцій - базуються на аналізі повної вартості всіх операцій в логістиці і означає облік всіх економічних змін, що виникають при яких-небудь змінах в логістичній системі.

Вживання аналізу повної вартості означає ідентифікацію всіх витрат в логістичній системі і таке ж їх перегруповування, яке дозволить зменшити сумарні витрати.

Аналіз повної вартості можна представити у вигляді «айсберга».

Повні витрати = витрати верхівки айсберга + приховані витрати айсберга.

Характерні приклади вживання методу:

- Вибір між придбанням свого складу або використанням складу загального користування;
- Вибір між створенням одного централізованого складу або декількох децентралізованих розподільних центрів;
- Альтернатива між рідкісними закупівлями сировини у великих об'ємах або частими але меншими розмірами;
- Зміна маршруту доставки вантажу з метою економії витрат або кращого використання попиту.

Кібернетичний підхід або створення і використання системи експертної, комп'ютерної підтримки, що дозволяє персоналу не мають глибокої підготовки в логістиці, ухвалювати швидкі, достатньо ефективні рішення.

Прогностичність досягається методом моделювання, основною метою якого є прогноз поведінки процесу або системи. Ключове питання моделювання: «Що буде, якщо...».

2. Моделювання в логістиці і класифікація моделей

Істотною характеристикою будь-якої моделі є ступінь повноти подібності моделі модельованому об'єкту. Матеріальні моделі відтворюють основні геометричні, фізичні, динамічні і функціональні характеристики явища або об'єкту, що вивчається. До цієї категорії відносяться, зокрема, зменшені макети підприємств оптової торгівлі, що дозволяють вирішити питання оптимального розміщення устаткування і організації вантажних потоків.

3. Приклад класичного і системного підходів до організації матеріального потоку

Схема 7.

Постачання магазинів товарами з оптової бази

І варіант «самовивіз», характеризується наступними ознаками:

- 1) Відсутність єдиного органу, що забезпечує оптимальне використання транспорту;

- 2) Використовуються технологічні процеси вантажопереробки не злагоджені між собою;
- 3) Немає жорстких вимог до виду транспорту;
- 4) Відсутність певних видів тари;
- 5) Створення умов для безперешкодного під'їзду до магазину, швидкого розвантаження і прийому товарів.

II варіант централізована доставка - характеризується наступними ознаками:

- 1) Створюють єдиний орган, мета якого оптимізація саме сукупного матеріального потоку;
- 2) Оптимізує комплектацію партії, контейнерне вантаження;
- 3) Розробляють схему завезення, розмір партії і частоту завезення;
- 4) Створюють оптимальні маршрути і графіки завезення;
- 5) Створюється парк спеціалізованих машин.

Системний підхід товаропостачання роздрібною торгівлі дозволяє:

- 1) Підвищити ступінь використання матеріально-технічної бази, у тому числі транспорту, складських і торгових площ;
- 2) Оптимізувати товарні запаси для всіх учасників логістичного процесу;
- 3) Підвищити якість і рівень логістичного сервісу;
- 4) Оптимізувати розмір партії товарів і понизити запаси його і прискорити оборотність засобів.

Питання для самоперевірки

1. Що є об'єктом вивчення логістики?
2. Розкрийте сутність методів логістики.
3. Які принципи системного аналізу використовуються в логістиці?
4. Прокоментуйте особливості вживання методу аналізу повної вартості.
5. За допомогою якого методу досягається принцип прогностичності?
6. Проаналізуйте особливості класичного і системного підходів до організації матеріального потоку.

Тема 5. Логістика закупок та розміщення замовлень

План.

1. Характеристика функціональних областей логістики.
2. Закупівельна логістика, суть закупівельної логістики.
3. Завдання закупівельної логістики.

1. Характеристика функціональних областей логістики

Об'єктом логістики є крізний матеріальний потік.

Функціональні області логістики:

Закупівельна логістика – забезпечення підприємства сировиною і матеріалами. На цьому етапі вивчаються і вибираються постачальники, полягають договори і контролюється їх виконання, вживаються заходів у разі порушення умов поставки.

Схема 8.

Функціональна область логістики

Виробнича логістика – управління матеріальними потоками усередині підприємства. Специфіка полягає в тому, що основний об'єм робіт по проведенню потоку виконується в межах території одного підприємства. Немає товарно-грошових відносин. Потік йде не в результаті укладених договорів, а в результаті рішень.

Управління матеріальними потоками в процесі реалізації готової продукції розв'язуються задачі **розподільної логістики**.

Ці задачі вирішує: підприємства; торгово-посередницькі структури.

На підприємстві розв'язуються питання:

- Тари і упаковки;
- Розміру виготовленої партії;
- Часу поставки готової продукції.

При управлінні матеріальними потоками на транспорті їх участь розв'язується специфічні задачі **транспортної логістики**. Сукупність об'ємів транспортної роботи – від доставки сировини до збуту продукції.

Інформаційна логістика. Результати руху матеріальних потоків знаходяться в прямому зв'язку з раціональністю організації руху інформаційних потоків.

Об'єкт дослідження інформаційної логістики:

- інформаційні системи, що забезпечують управління матеріальними потоками;
- мікропроцесорна техніка, що використовується;
- інформаційні технології.

Термін «Франко» позначає порядок обліку в ціні виробу витрат по доставці продукції споживачу. В договорі поставки термін «франко» указує на те, до якої крапки на шляхи руху товару до покупця витрати і страховку несе постачальник.

2. Закупівельна логістика, суть закупівельної логістики

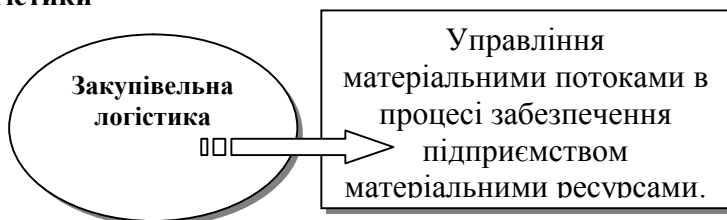
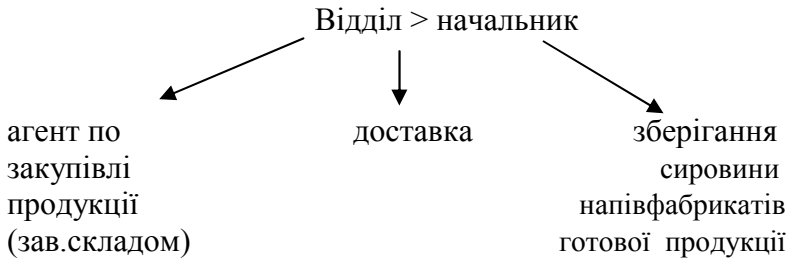

Схема 9.
Підсистема закупівлі

Відділ постачання одночасно є:

1. Забезпечуючим зв'язки і реалізацію цілей системи в яку входить підприємство.
2. Елементом системи, тобто одним з підрозділів підприємства.
3. Самостійною системою, що має елементи, структуру і самостійні цілі.

Служба постачання встановлює зв'язки з постачальниками, погоджуючи техніко-технологічні, економічні, методологічні питання пов'язані з поставкою товару. Працює у контакті із службою збуту постачальника і транспортними організаціями.

Відносини з постачальниками повинні будуватися на наступних принципах:

- Звернеться з постачальниками так само, як і з клієнтами фірми;

- Не забувати на ділі демонструвати спільність інтересів;
- Знайомити постачальника з своїми задачами і бути в курсі його ділових операцій;
- Проявляти готовність допомогти у разі виникнення проблем у постачальника;
- Дотримувати прийняті на себе зобов'язання;
- Враховувати інтереси постачальника.

Служба постачання, є елементом організації та повинна вписуватися в систему забезпечуючі проходження матеріальних потоків в ланцюзі постачання – виробництво - збут.

Ланцюг – постачання – виробництво – збут повинна будуватися на основі сучасної концепції маркетингу.

3. Завдання закупівельної логістики

Основні питання закупівельної логістики:

1. Що закупити?
2. Скільки закупити?
3. У кого закупити?
4. На яких умовах?

До традиційного переліку логістика додає свої питання:

1. Як системно пов'язати закупівлі з виробництвом і збутом.
2. Як системно пов'язати діяльність підприємства з постачальниками.

Задачі закупівельної логістики:

- 1) Визначення потреби в матеріальних ресурсах:
 - ✓ Ідентифікувати споживача підприємства на фірмі;
 - ✓ Розрахунок потреби в ресурсах з урахуванням ваги, розміру, сервісу поставок;

- ✓ Розробляється графік і специфікація на кожен групу сировини.
- 2) Дослідження ринку закупівель:
 - ✓ Аналіз поведінки ринку постачальників;
 - ✓ Попередня оцінка всіх можливих джерел матеріальних ресурсів, що закупляються;
 - ✓ Аналіз ризику, пов'язаних з виходом на конкретного постачальника.
- 3) Вибір постачальника:
 - ✓ Пошук інформації про постачальників;
 - ✓ Створення банку даних;
 - ✓ Пошук оптимального постачальника;
 - ✓ Оцінка результатів роботи з постачальниками.
- 4) Здійснення закупівель:
 - ✓ Проведення переговорів з укладенням договору;
 - ✓ В договорі передбачається :
 - а) метод закупівель;
 - б) умови поставки і оплата;
 - в) транспортне забезпечення доставки продукту (графік поставки, експедиція, митні процедури).
- 5) Контроль поставок – якість рекамації, брак, терміни поставки, комплектність, терміни транспортування, контроль запасів матеріалів.
- 6) Підготовка бюджету закупівель. Істотною частиною закупівельної діяльності є економічні розрахунки, оскільки необхідно знати в що обходяться ті або інші роботи і рішення.

Наступні види витрат:

- ✓ Витрати на виконання замовлень по основних видах матеріальним ресурсам;
- ✓ Витрати на транспортування, експедиція і страхування;
- ✓ Витрати на вантажопереробку;

- ✓ Витрати по контролю за дотриманням умов договору поставки;
 - ✓ Витрати на приймання і перевірку матеріальних ресурсів;
 - ✓ Витрати на пошук інформації про потенційних постачальників.
- 7) Координація і системний взаємозв'язок закупівель з виробництвом, збутом, складуванням і транспортуванням, а також з постачальниками.

Питання для самоперевірки

1. Виділіть функціональні області логістики.
2. Розкрийте поняття виробничої логістики.
3. Які завдання розв'язую розподільна логістика.
4. Що є об'єктом дослідження інформаційної логістики.
5. Розкрийте сутність закупівельної логістики.
6. Охарактеризуйте функції відділу постачання.
7. Прокоментуйте принципи побудови відносин з постачальниками.
8. Прокоментуйте завдання закупівельної логістики.

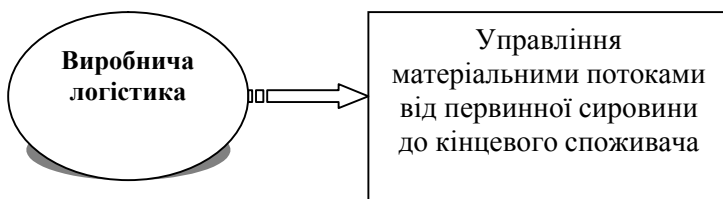
Модуль Б. Методологія логістики та її інструменти

Тема 6. Виробнича логістика

План.

1. Поняття виробничої логістики.
2. Штовхаючі системи управління матеріальними потоками у виробничій логістиці.
3. Системи управління матеріальними потоками, що тягнуть, у виробничій логістиці.

1. Поняття виробничої логістики

Виробнича логістика розглядає процеси, що проходять у сфері матеріального виробництва (схема 10).

Метою виробничої логістики є оптимізація матеріальних потоків всередині підприємстві, створюючих матеріальні блага або надаючі матеріальні послуги такі як: зберігання, фасовка, розважування, укладання.

Логістична концепція виробництва - основні положення:

- Відмова від надмірних замовлень;
- Відмова від виготовлення серії товарів на які немає замовлення покупців;
- Усунення простою устаткування;
- Обов'язкове усунення браку;
- Усунення нераціональних внутрізаводських перевезень.

Традиційна концепція виробництва припускає:

1. Ніколи не зупиняти основне устаткування;

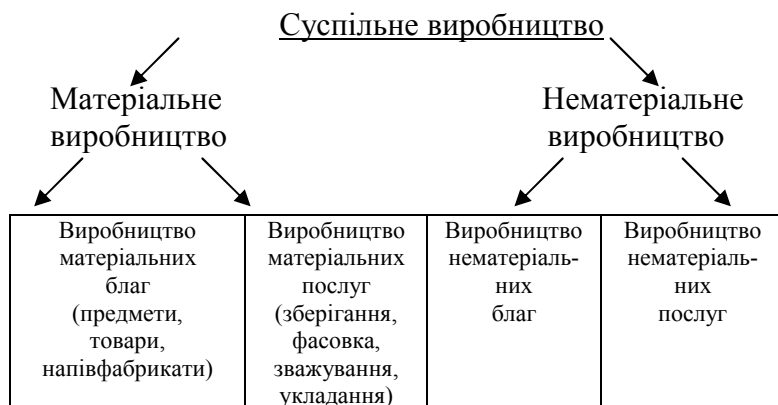
2. Виготовляти продукцію якомога більш крупними партіями;
3. Мати максимальний запас матеріальних ресурсів про всяк випадок.

Традиційна концепція – ринок продавця.

Логістична концепція – ринок покупця.

Схема 10.

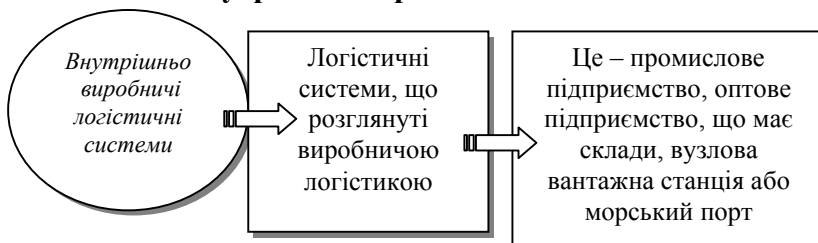
Процеси виробничої логістики

Характерна межа об'єктів вивчення у виробничій логістиці – їх територіальна компактність.

Схема 11.

Поняття внутрішньовиробничих логістичних систем

2. Штовхаючі системи управління матеріальними потоками у виробничій логістиці

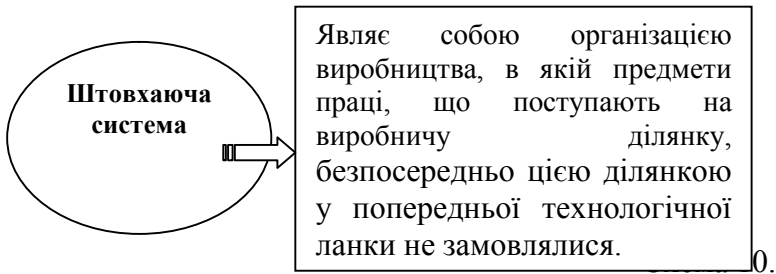
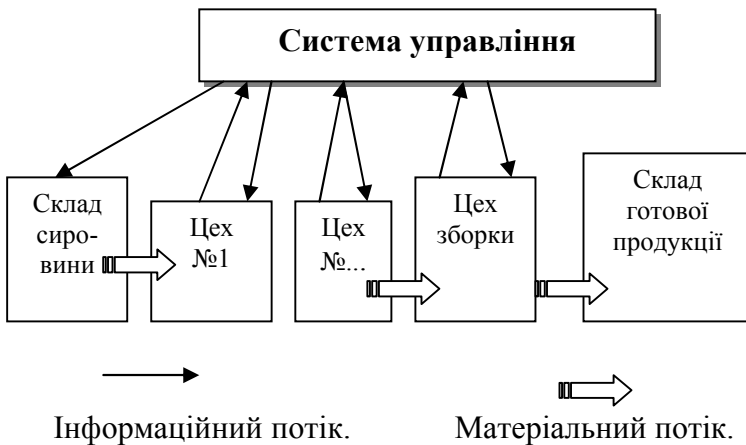

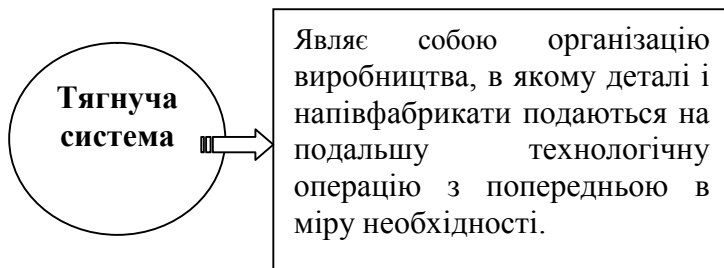
Схема 12.

Принципова схема штовхаючої системи управління матеріальним потоком у внутрішньовиробничій логістичній системі

Матеріальний потік виштовхується одержувачу по команді, що поступає, на попередню ланку з центральної системи управління.

3. Управління матеріальними потоками, що тягнуть системи, у виробничій логістиці

Система, що тягне, не вимагає тотальної комп'ютеризації виробництва, а вимагає високу дисципліну поставок, високу дисципліну персоналу.

Ця система дозволяє істотно понизити виробничі запаси.

Переваги сукупного ефекту від вживання логістичного підходу до управління матеріальними потоками на підприємстві:

1. Виробництво орієнтується на ринок. Стає можливим ефективний перехід на малосерійне і індивідуальне виробництво.
2. Налагоджуються партнерські відносини з постачальниками.
3. Скорочуються простой устаткування. Це забезпечується тим, що на робочих місцях постійно є необхідні для роботи матеріали.
4. Поліпшується якість продукції, що випускається.
5. Скорочується виробничий цикл і мінімізуються витрати.

Зупинимося докладніше на причинах, що дозволяють понизити витрати, пов'язані з виробничим процесом:

- *Оптимізація запасів* – одна з центральних проблем логістики. Зміст запасів вимагає відвернення фінансових коштів, використання значної частини матеріально-технічної бази, трудових ресурсів. Аналіз досвіду ряду фірм Західної Європи, що використовують сучасні методи організації виробництва (система «Канбан»), показує, що вживання логістики дозволяє зменшити виробничі запаси на 50%.
- *Скорочення чисельності допоміжних робітників.* Чим менше рівень системності тим невизначений трудовий процес і тим вище потреба в допоміжному персоналі для виконання пікових об'ємів робіт.
- *Зниження втрат матеріалів.* Будь-яка логістична операція – це потенційні втрати. Оптимізація логістичних операцій – це скорочення втрат.
- *Поліпшення використання виробничих і складських площ.* невизначеність потокових процесів примушує резервувати великі додаткові площі. Зокрема, при проектуванні торгових оптових баз невизначеність потокових процесів вимушує на 30% збільшувати площі складських приміщень.
- *Зниження травматизму.* Логістичний підхід органічно вписує в себе систему безпеки праці.

Питання для самоперевірки

1. Що є метою виробничої логістики?
2. Розкрийте основні положення логістичної концепції виробництва.
3. Наведіть переваги сукупного ефекту від вживання логістичного підходу до управління матеріальними потоками на підприємстві.

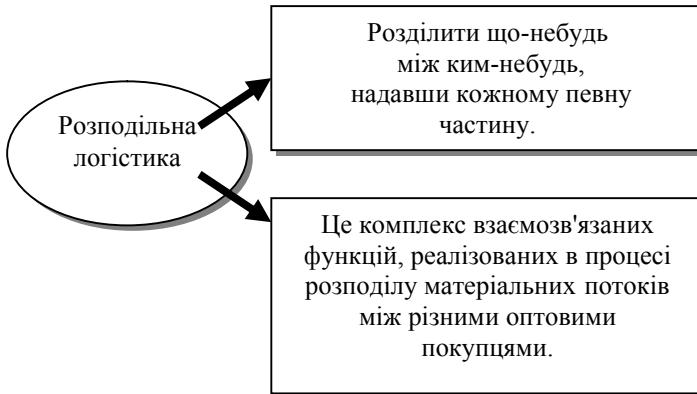
4. Які фактори логістичного підходу дозволяють понизити витрати, пов'язані з виробничим процесом?
5. Наведіть порівняльний аналіз тягнучої та штовхаючої логістичної системи.

Тема 7. Логістика розподілення

План.

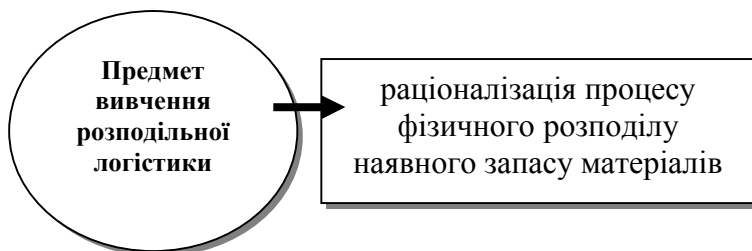
1. Поняття розподільної логістики.
2. Предмет розподільної логістики.

1. Поняття розподільної логістики

В економіці розподілу – це фаза відтворювального процесу, спочатку треба провести матеріальні блага, а потім розподілити їх.

2. Предмет розподільної логістики

Логістика вивчає і здійснює крізне управління матеріальними потоками на всіх етапах:

- ✓ Розподіляються замовлення між постачальниками при закупівлі товару, сировини, напівфабрикатів;
- ✓ Розподіляються вантажі по місцях зберігання під час вступу на підприємство;
- ✓ Розподіляються матеріальні запаси між різними учасниками виробництва;
- ✓ Розподіляються матеріальні потоки в процесі реалізації або продажу продукту.

На рівні підприємства або мікрорівні розподільна логістика вирішує наступні задачі:

- Планування процесу реалізації;
- Організація отримання і обробки замовлення;
- Вибір виду упаковки, ухвалення рішення по комплектації;
- Організація відвантаження продукції;
- Організація доставки і контроль за транспортуванням;
- Організація гарантійного обслуговування.

На мікрорівні до задач розподільної логістики відносяться:

- Вибір схеми розподілу матеріального потоку;

- Визначення оптимальної кількості розподільних центрів на території;
- Визначення оптимального місця розташування цього центру.

Матеріальний потік виходить або з джерела сировини, або з виробництва, або з розподільного центру.

Логістичні канали – ця частково впорядкована безліч різних посередників, що здійснюють доведення матеріального потоку від конкретного виробника до його споживачів.

Логістичний ланцюг – ця лінійно впорядкована безліч учасників логістичного процесу, що здійснюють логістичні операції по доведенню зовнішнього матеріального потоку від однієї логістичної системи до іншої.

Питання для самоперевірки

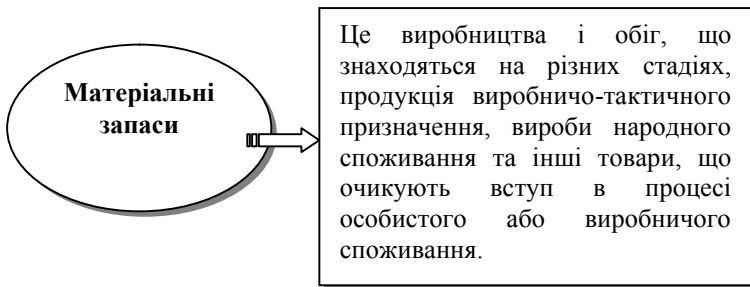
1. Розкрийте поняття розподільної логістики.
2. Що є предметом розподільної логістики?
3. Як за допомогою розподільної логістики здійснюється кризне управління матеріальними потоками?
4. Розкрийте поняття логістичного каналу.
5. Розкрийте поняття логістичного ланцюга.
6. Прокоментуйте що між ними спільного?

Тема 8. Логістика запасів

План.

1. Поняття матеріального запасу.
2. Необхідність створення матеріальних запасів.
3. Види матеріальних запасів.

1. Поняття матеріального запасу

Це виробництва і обіг, що знаходяться на різних стадіях, продукція виробничо-тактичного призначення, вироби народного споживання та інші товари, що очікують вступ в процесі особистого або виробничого споживання.

Основні види витрат пов'язані із створенням і змістом запасів:

- Заморожені фінансові кошти;
- Витрати на зміст спеціально обладнаних приміщень;
- Оплата праці спец. персоналу;
- Постійний ризик псування, розкрадання.

Наявність запасів – витрати. Відсутність запасів – теж витрати.

Основні види витрат за відсутності запасів:

- втрати від простою виробництва;
- втрати від відсутності товару на складі у момент пред'явлення попиту;
- втрати від закупівлі дрібних партій товарів за більш високими цінами;

Рациональне управління запасами дозволяє забезпечити безперервність виробничого і торгового процесу при мінімальних витратах на зміст запасів.

2. Необхідність створення матеріальних запасів

Перерахуємо основні мотиви, якими керуються підприємці, створюючи матеріальні запаси.

Причини створення резерву матеріальних запасів

- Можливість коливання попиту – залишитися без товару і відпустити клієнта з грошима.
- Сезонне коливання попиту деяких видів товарів.
- Знижки за покупку крупної партії товарів.
- Різниця в ринкових цінах – необгрунтовані коливання або перепрогнозування коливання цін.
- Зниження витрат, пов'язаних з розміщенням і доставкою замовлення.
- Вірогідність порушення встановленого графіка поставок – непередбачуване зниження інтенсивності матеріального потоку.
- Зниження витрат, пов'язаних з виробництвом одиниці виробу.
- Можливість рівномірного здійснення операцій по виробництву і розподілу. Ці два види діяльності тісно зв'язано між собою – розподіляється те, що проводиться.
- Можливість негайного обслуговування покупця – три способи: провести замовлений товар; закупити замовлений товар; видати замовлений товар негайно з того, що є в запасі за найдорожчу ціну.

-
- Зведення до мінімуму простоїв виробництва через відсутність запасних частин.
 - Спрощення процесу управління виробництвом – створення запасу напівфабрикатів на самому виробництві.

Логістична операція процесів дозволяє без підвищення рівня запасів понизити витрати, пов'язані з виробництвом одиниці виробу, звести до мінімуму просте виробництво через відсутність запасних частин, а також виконує ряд інших функцій запасу.

3. Види матеріальних запасів

На шляху перетворення сировини в кінцевий виріб і по дорозі до кінцевого споживача створюються п'ять основних виду запасів:

- запаси виробничі;
- запаси товарні;
- запаси поточні;
- запаси страхові;
- запаси сезонні.

Запаси виробничі – це запаси, що знаходяться на підприємствах призначені для виробничого споживання. Мета створення запасів – забезпечення безперебійною роботою підприємства.

Запаси товарні – це запаси готової продукції на складі виробника, в дорозі, на оптових, роздрібних і заготовчих базах.

Запаси поточні – основна частина виробничих запасів.

Запаси страховки – призначені для безперервного забезпечення матеріалами на випадок непередбачених обставин.

Запаси сезонні – утворюються при сезонному характері виробництва.

Виділяються також наступні види матеріальних запасів:

- перехідні – наявність на кінець періоду;
- підготовчі – вимагають підготовки перед використанням у виробництві;
- неліквідні запаси – виробничі або товарні запаси, що тривало не використовуються;
- запаси в дорозі – запаси в транспорті регламентуються умовами договорів і в нормативному терміні доставки вантажів.

Питання для самоперевірки

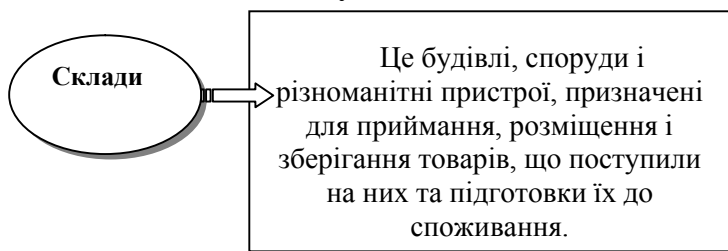
1. Які витрати пов'язані із створенням і змістом запасів?
2. Які витрати виникають за відсутності запасів?
3. Що дозволяє зробити на підприємстві раціональне управління запасами?
4. Розкрийте причини створення резерву матеріальних запасів.
5. Прокоментуйте види запасів.
6. Розкрийте поняття та зміст товарного запасу.

Тема 9. Логістика складування

План.

1. Поняття та значення складських приміщень у логістиці..
2. Логістичні функції складських приміщень.
3. Поняття вантажної одиниці у логістиці.

1. Поняття та значення складських приміщень у логістиці

Об'єктивна необхідність в спеціально облаштованих місцях для змісту запасів існує на всіх стадіях руху матеріального потоку, починаючи від первинного джерела сировини і кінчаючи кінцевим споживачем. Цим пояснюється наявність великої кількості різноманітних видів складів.

Склади розрізняються за розміром, видом конструкції, ступенем механізації складських операцій, місцем розташування, асортименту вантажу, що зберігається, і так далі.

2. Логістичні функції складських приміщень

Логістичні функції складів реалізуються в процесі здійснення окремих логістичних операцій. Функції різних складів можуть істотно відрізнятися один від одного. Відповідно будуть різні і комплекси виконуваних

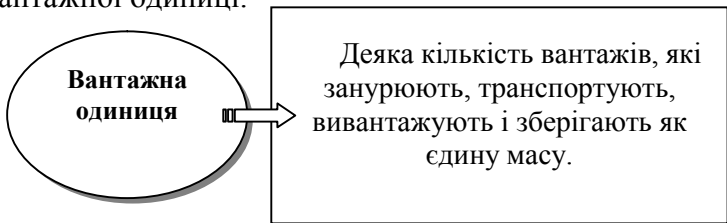
складських операцій. У широких межах варіюються і способи виконання однорідних операцій.

В цілому комплекс складських операцій є наступною послідовністю:

- розвантаження транспорту;
- приймання товарів;
- розміщення на зберігання (укладання товарів в стелажі, штабелі);
- отборка товарів з місць зберігання;
- комплектування і упаковка товарів;
- вантаження;
- внутрішньоскладське переміщення вантажів.

3. Поняття вантажної одиниці у логістиці

Одним з ключових понять логістики є поняття вантажної одиниці.

Вантажна одиниця - це той елемент логістики, який своїми параметрами зв'язує технологічні процеси учасників логістичного процесу в єдине ціле, формуватися вантажна одиниця може як на виробничих ділянках, так і на складах.

Істотними характеристиками вантажної одиниці є наступні:

- розміри вантажної одиниці;
- здібність до збереження цілісності, а також первинної геометричної форми в процесі різноманітних логістичних операцій

Розміри вантажних одиниць, а також устаткування для їх вантаження, транспортування, розвантаження і зберігання повинні бути узгоджені між собою. Це дозволяє ефективно використовувати матеріально-технічну базу учасників логістичного процесу на всіх етапах руху матеріального потоку.

Питання для самоперевірки

1. Прокоментуйте у чому відображується об'єктивна необхідність в спеціально облаштованих місцях для змісту запасів?
2. Як розрізняються склади?
3. Розкрийте логістичні функції складів.
4. Прокоментуйте та розкрийте сутність комплексу складських операцій.
5. Розкрийте істотні характеристики вантажної одиниці.
6. Як за допомогою вантажної одиниці можливо ефективно використовувати матеріально-технічну базу учасників логістичного процесу на всіх етапах руху матеріального потоку?

Тема 10. Транспортна логістика

План.

1. Сутність транспортної логістики.
2. Завдання транспортної логістики

1. Суть і завдання транспортної логістики

Транспорт - це галузь матеріального виробництва, що здійснює перевезення людей і вантажів.

Транспорт загального користування – галузь народного господарства, яка задовольняє потреби всіх галузей народного господарства і населення в перевезенні вантажів і пасажирів.

Транспорт загального користування охоплює ж/д, водний, автомобільний, повітряний транспорт і транспорт трубопровідний.

Транспорт незагального користування – внутрішньовиробничий, відомчий транспорт.

До задач транспортної логістики відносяться задачі, рішення яких усилює узгодженість дій учасників транспортного процесу.

Логістика – це єдина техніка і технологія, економіка і планування.

2. Завдання транспортної логістики

До завдань транспортної логістики необхідно віднести забезпечення технічної і технологічної зв'язаності учасників транспортного процесу, узгодження їх економічних інтересів, а також використання єдиних систем планування.

Перелік завдань транспортної логістики:

1. Створення транспортних коридорів;
2. Забезпечення технологічної єдності транспортно-складського процесу;
3. Сумісне планування транспортного процесу з складським і виробничим;
4. Вибір виду транспортного засобу;
5. Вибір типу транспортного засобу;
6. Визначення раціональних маршрутів доставки.

При виборі транспортних засобів необхідно враховувати:

- Час доставки.
- Надійність дотримання графіка доставки

- Вартість перевезення.

Таблиця 1.
Переваги та недоліки різних видів транспорту

Вид транспорту	Переваги	Недоліки
Автомобільний	1. Короткі перевезення	1. Висока собівартість
	2. Висока маневреність	2. Терміновість розвантаження
	3. Регулярність поставки	3. Можливі розкрадання
	4. Малі партії	4. Угон транспорту з вантажем
5. Екологічно шкідливий		
Ж/Д транспорт	1. Різні партії вантажу	1. Обмежена кількість перевізників
	2. Будь-яка погода	2. Вагон + автомобіль+двері
	3. Великі відстані	
	4. Регулярність	
	5. Погрузочно-разгрузочний	
	6. Низька собівартість	
Морський	1. Міжнародне перевезення крупних партій	1. Низька швидкість
	2. Низькі тарифи	2. Жорсткі вимоги до упаковки і кріплення вантажів
	3. висока перевізна здатність	3. Навігаційні умови

Водний (річки, озера)	1. Низькі тарифи	1. Мала швидкість 2. Географическая недоступність
	1. Висока швидкість 2. Доступність віддалених районів 3. Високе збереження	1. Високі тарифи 2. Метеоумови
Трубопровідний	1. Низька собівартість	1. Вузька номенклатура вантажів
	2. Висока пропускна спроможність	
	3. Ступінь збереження вантажів	

Тарифи включають:

1. Платня за перевезення вантажів.
2. Платню за навантажувально-розвантажувальні і ін. операції.
3. Правила числення оплати і зборів.

Істотним чинником при виборі перевізника є вартість перевезення.

Система тарифів на різних видах транспорту мають свої особливості.

На ж/д – використовуються наступні тарифи:

1. Загальні тарифи – собівартість перевезення основних вантажів.
2. Виняткові тарифы- відхилення на надбавки і знижки на конкретні вантажі по періодах року і для порожніх вагонів і контейнерів.
3. Пільгові тарифи.

4. Місцеві тарифи – платня за перевезення + ставки різних зборів – за зберігання, зважування, прибирання і дезинфекцію вагонів, навантажувально-розвантажувальні роботи.

Чинники, що впливають на розмір оплати за перевезення вантажів:

1. Вид відправки – вагон, контейнер, неповний об'єм.
2. Відстань перевезення.
3. Тип вагону – спец. вагон, універсальний, платформа, цистерна, холодильник.
4. Приналежність вагону по власності.
5. Кількість вантажу, що перевозиться.

На автотранспорті діють наступні тарифи:

- Відрядні
- Почасові
- З розрахунку плати за кілометр
- Перегін рухомого складу з місця на місце
- Договірні.

На розмір тарифів роблять вплив наступні чинники:

- відстань;
- маса вантажу, об'єм;
- вантажопідйомність;
- загальний пробіг;
- час використання автомобіля;
- тип автомобіля.

Річковий і морський – тарифи визначає пароплавання з урахуванням кон'юнктури ринку з обов'язковим складанням калькуляції вартості послуг або по фрахтовій ставці.

Питання для самоперевірки

1. Розкрийте поняття транспорт загального користування.
2. Прокоментуйте завдання транспортної логістики.
3. Які критерії впливають на вибір виду транспорту?
4. Прокоментуйте переваги та недоліки різних видів транспорту.
5. Розкрийте зміст ж/д тарифу.
6. Які чинники, що впливають на розмір оплати за перевезення вантажів?

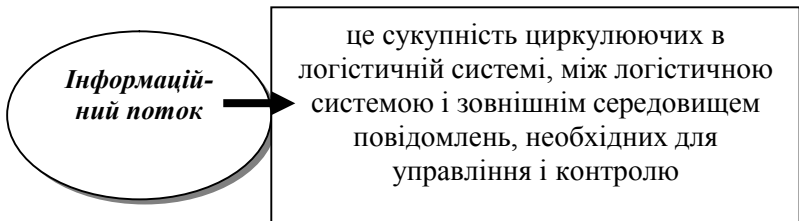
Тема 11. Інформаційна логістика

План.

1. Суть інформаційної логістики та види інформаційних потоків.
2. Інформаційні системи в логістиці.

1. Сутність інформаційної логістики та види інформаційних потоків

В основі процесу управління матеріальними потоками лежить обробка інформації, циркулюючої в логістичних системах. У зв'язку з цим одним з ключових понять логістики є поняття інформаційного потоку.

Інформаційний потік існує у вигляді паперових і електронних документів.

Види інформаційних потоків:

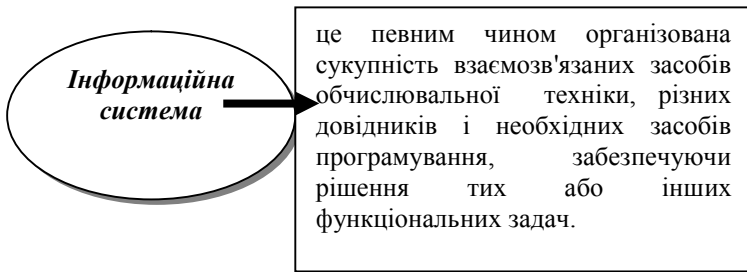
- залежно від виду зв'язаних потоком систем (горизонтальний, вертикальний);
- залежно від місця проходження (зовнішній, внутрішній);
- залежно від напрямку по відношенню до логістичної системи (вхідний, вихідний).

Інформаційний потік може випереджати матеріальний, слідувати одночасно з ним або після нього. При цьому інформаційний потік може бути направлений як в одну сторону з матеріальним, так і в іншу.

Показники інформаційного потоку:

- джерело виникнення;
- напрями руху потоку;
- швидкість передачі і прийому;
- інтенсивність потоку.

2. Інформаційні системи в логістиці

Види інформаційних систем в логістиці:

1) Планові. Створюються на адміністративному рівні управління і служать для ухвалення довгострокових рішень стратегічного характеру.

Серед вирішуваних задач можуть бути наступні:

- створення і оптимізація ланок логістичного ланцюга
- управління умовне – постійними (даними, що мало змінюються)
- планування виробництва
- загальне управління запасами
- управління резервами і іншими задачами

2) Диспозитивні. Створюються на рівні управління складами або цехом і служать для забезпечення ефективної роботи логістичних систем.

Тут розв'язуються наступні задачі:

- детальне управління запасами (місцями складування)
- розпорядження внутрішньоскладськими (або внутрізаводським) транспортом
- відбір вантажів по замовленнях і їх комплектування, облік вантажів та інші задачі, що відправляються.

3) Виконавчі ІС. Створюються на рівні адміністративного або оперативного управління. Обробка інформації в цих системах проводиться в темпі, визначуваному швидкістю її надходження в ЕОМ. Цими системами можуть розв'язуватися різні задачі, пов'язані з контролем матеріального потоку, оперативним управлінням обслуговування виробництва, управлінням переміщеннями.

З позицій системного підходу в процесах логістики виділяють три рівні:

1. Рабочее місце, на якому здійснюється логістична операція (розвантажується, упаковується вантажна одиниця).

2. Ділянка, цех, склад, де відбуваються процеси транспортування вантажів, розміщуються робочі місця.

3. Система транспортування і переміщення в цілому, охоплюючий ланцюг подій, за початок якого можна прийняти момент відвантаження сировини постачальникам. Закінчується цей ланцюг під час вступу готових виробів в кінцеве споживання.

В планових ІС розв'язуються задачі, що пов'язують логістичну систему з сукупним досвідчений потоком. Здійснюючи планування в ланцюзі «збут – виробництво - постачання», що дозволяє створити ефективну систему організації виробництва, побудовану на вимогах ринку з видачею необхідних вимог в систему матеріально-технічного забезпечення підприємства.

Диспозитивні і старанні ІС_деталізують намічені плани і забезпечують їх виконання на окремих виробничих ділянках, в складах, а також на конкретних робочих місцях.

Питання для самоперевірки

1. Що лежить в основі процесу управління матеріальними потоками на підприємстві?
2. Розкрийте поняття інформаційного потоку.
3. Які види інформаційних систем існують в логістиці?
4. На якому рівні управління виробництвом створюються диспозитивні системи?
5. На якому рівні управління виробництвом створюються виконавчі системи?

Тема 12. Логістичний сервіс

План.

1. Об'єкти логістичного сервісу.
2. Формування системи логістичного сервісу.
3. Критерії якості логістичного обслуговування.

1. Об'єкти логістичного сервісу

Послуга - означає чию-небудь дію, що приносить користь, допомога іншому. Робота, по наданню послуг, тобто по задоволенню чийх-небудь потреб, називається сервісом.

Логістичний сервіс нерозривно пов'язаний з процесом розподілу і є комплексом послуг, що надаються в процесі постачання товарів.

Об'єктом логістичного сервісу є різні споживачі матеріального потоку. Здійснюється логістичний сервіс або самим постачальником, або експедиторською фірмою, що спеціалізується в області логістичного обслуговування.

Всі роботи в області логістичного обслуговування можна розділити на три групи:

- передпродажні, тобто роботи по формуванню системи логістичного обслуговування;
- роботи по наданню логістичних послуг, здійснювані в процесі продажу товарів;
- післяпродажний логістичний сервіс.

2. Формування системи логістичного сервісу

Розглянемо послідовність дій, які дозволяють сформувавши систему логістичного сервісу:

- Сегментація споживчого ринку, тобто його розділення на конкретні групи споживачів для

кожної з яких можуть бути потрібні певні послуги відповідно до особливостей споживання.

- Визначення переліку найбільш значущих для покупців послуг.
- Ранжування послуг, зосередження уваги на найбільш значущих для покупців послугах.
- Визначення стандартів послуг у розмірі окремих сегментів ринку. Оцінка послуг, що надаються, встановлення взаємозв'язку між рівнем сервісу і вартістю послуг, що надаються, визначення рівня сервісу, необхідного для забезпечення конкурентоспроможності компанії.
- Встановлення зворотного зв'язку з покупцями для забезпечення відповідності послуг потребам покупців.

3. Критерії якості логістичного обслуговування

Для оцінки якості логістичного обслуговування застосовують наступні критерії:

- надійність постачання;
- повний час від отримання замовлення до постачання партії товарів;
- гнучкість постачання;
- наявність запасів на складі постачальника;
- можливість надання кредитів, а також ряд інших.

Питання для самоперевірки

1. Розкрийте поняття логістичного сервісу.
2. Назвіть причини необхідності вироблення стратегії фірми в області логістичного обслуговування споживачів.

3. Приведіть послідовність дій, що дозволяє сформувати систему логістичного сервісу.
4. Перерахуйте якісні показники рівня логістичного обслуговування. Назвіть найбільш значущі з них.

Використана література

1. Гаджинский А. М. Логистика: [учебник] / А. М. Гаджинский. – М.: ИТК «Дашков и К⁰», 2003.–163 с.
2. Гаджинский А. М. Основы логистики: [учеб. пособие] / А.М. Гаджинский – М.: ИВЦ «Маркетинг», 1995.– 245 с.
3. Голиков Е. А., Пурлик В. М. Основы логистики и бизнес-логистики. Монография. – М.: Изд-во Рос. экон. акад., 1993.- 159 с.
4. Гончаров П. П. и др. Основы логистики: [учеб. пособие] / П.П. Гончаров и др. – Оренбург: Издат. центр ОГАУ, 1995. – 312 с.
5. «Україні потрібні логістики» / Григорак М. // Освіта України. – Вид-во КМА, –2004.– № 75–С. 144-178
6. Дегтяренко В. П. Основы логистики и маркетинга: [учеб. пособие] / В.П. Дегтяренко. - Ростов н/Д: Экспертное бюро, 1996.– 212 с.
7. Котлер Ф. Основы маркетинга: [учебник] Пер. с англ. / Общ. ред. и вступ. ст. Е. М. Пеньковой. - М.: Прогресс, 1990.– 245 с.
8. Логистика: [учебник] / Под ред. Б. А. Аникина. – М.: ИНФРА-М, 2003.– 315 с.
9. Модели и методы теории логистики: [учеб. пособие] / Под ред. В. С. Лукинского. – СПб.: Питер, 2003.– 245 с.
10. Неруш Ю. М. Логистика: [учебник] / Ю. М. Неруш. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003.– 405 с.
11. Николайчук В. Заготовительная логистика: [учебник] / В. Николайчук. – СПб.: Питер, 2001.– 325 с.
12. Плоткин Б. К. Основы логистики: [учебник] / Б.К. Плоткин - Л.: Изд-во ЛФЭИ, 1991.– 205 с.

13. Рыжиков Ю. И. Теория очередей и управление запасами: [учеб. пособие] / Ю. И. Рыжиков. – СПб.: Питер, 2001.–167 с.
14. Семенов А. И. Предпринимательская логистика: [учеб. пособие] / А. И. Семенов. – СПб.: Политехника, 1997.–149 с.

**Рекомендована література для поглибленого
вивчення курсу «Логістика»**

1. Смехов А. А. Введение в логистику: [учебник] / А.А. Смехов.– М.: Транспорт, 1993.– 305 с.
2. Смехов А. А. Логистика: [учебник] / А.А. Смехов.– М.: Знание, 1990.– 400 с.
3. Смиричинський В. В. Логістичний менеджмент державних закупівель. Теоретично-правовий та методологічний аспект: [наукове видання] / В. В. Смиричинський. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004.– 112 с.
4. Сумець О. М. Стратегія підприємства: теорія, ситуації, приклади: [Навч. посібник] / О. М. Сумець. – К.: Професіонал, 2005.– 214 с.
5. Уваров С. А. Логистика: общая концепция, теория и практика: [учебник] / С. А. Уваров. – СПб.: Инест-НП, 1996.– 205 с
6. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок: [учебник] Пер. с англ. / Д. Уотерс. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003.– 214 с.
7. Фирон Х. Управление снабжением и запасами. Логистика: [учебник] Пер. с англ. / Х. Фирон, М. Линдерс. – СПб.: Полигон, 1999.– 255 с.
8. Чудаков А. Д. Логистика: [учебник] / А. Д. Чудаков. – М.: Изд-во РДЛ, 2001.– 246 с.

Навчальне видання

ВАВУЛІН Леонід Сергійович
ШАПОВАЛОВА Ірина Миколаївна
ХАРЬКОВСЬКА Ірина Ігорівна

ЛОГІСТИКА

в схемах та таблицях

(на допомогу студентам денної та заочної форм навчання
спеціальності «Менеджмент організацій»
та «Маркетинг»)

Конспект лекцій

За редакцією авторів
Комп'ютерний макет – Харьковська І. І., Шаповалова І. М.
Коректор – Вавулін Л. С.

Здано до склад. 09.11.2009 р. Підп. до друку 9.12.2009 р.
Формат 60x84 1/16. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman.
Друк ризографічний. Ум. друк. арк. 3,4. Наклад 100 прим. Зам № 124.

Видавець і виготовлювач
Видавництво Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, 91011. т/ф: (0642) 58-03-20.
e-mail: alma-mater@list.ru
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.